महाशिला गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः १ संख्याः ३३ मितिः २०७५/०८/०५

भाग-२

महाशिला गाउँपालिका

महाशिला गाउँपालिका गाँजा, रक्सि जुवा तास नियन्त्रण तथा कारबाही कार्यविधि, २०७५

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः २०७५।०८।०४

प्रस्तावनाः

यस महाशिला गाउँपालिकाले स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा ४ ख(१३) वमोजिम सुर्ति, मदिरा र लागू पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि गर्ने अधिकार रहेकोमा गाउँसभाले समेत संकल्प प्रस्ताव पास गरी मिति २०७५ कार्तिक १ लागु हुने गाउँपालिका क्षेत्रमा गाँजा, रक्सि जुवा तास नियन्त्रण गर्ने निर्णय गरेको र नेपाल सरकार गृह मन्त्रायले समेत मदिरा तथा लागुपदार्थ जन्य बस्तुको प्रयोगमा कडाई गर्न निर्देशन भईआएकोले सो कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाई गाउँपालिकामा वालवालिका, महिला तथा यौनजन्य हिंसा र अपराधको न्यूनिकरणका साथै सामाजिक र आर्थिक विकासलाई टेवा पुगोस भन्ने उदेश्यले यो कार्यविधि तयार गरिएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस कार्यविधिको नाम “ महाशिला गाउँपालिका गाँजा, रक्सि जुवा तास नियन्त्रण तथा कारबाही कार्यविधि, २०७५” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषाः** बिषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा-

(क) “अध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।

(ख) “उपाध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।

(ग) “कार्यपालिका” भन्नाले महाशिला गाउँ कार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।

(घ) “ प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत” भन्नाले गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सम्झनुपर्छ ।

(ङ) “गाउँपालिका” भन्नाले महाशिला गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

(च) “वडा सचिव” भन्नाले गाउँपालिकाको वडा कार्यालयको प्रशासकीय प्रमुखको रुपमा कामकाज गर्न तोकिएको वडासचिव सम्झनुपर्छ ।

(ज) “वडा समिति” भन्नाले महाशिला गाउँपालिकाको वडा समिति सम्झनु पर्छ ।

(झ) “सदस्य” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको सदस्य सम्झनु पर्छ । सो शब्दले गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र वडा अध्यक्ष समेतलाई जनाउनेछ ।

(ञ) “सभा” भन्नाले महाशिला गाउँपालिकाको गाउँसभालाई सम्झनुपर्छ ।

(ट) “अनुगमन समिति” यस कार्यविधि वमोजिम गठित गाउँपालिका र वार्ड स्तरका अनुगमन समितीहरुलाई वुझाउने छ ।

(ठ) “स्वयंसेवक” भन्नाले महाशिला गाउँपालिका स्वयंसेवकहरुलाई जनाउने छ ।

(ड)

३. **कार्यविधि लागु हुने क्षेत्र** (१)यो कार्यविधि महाशिला गाउँपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ ।

४. नियन्त्रणको लागि सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप सम्बन्धी व्यावस्था : (१) यस महाशिला गाउँपालिका क्षेत्रमा जाँड रक्सी, गाँजा, लागु औषध र जुवा तास नियन्त्रणको लागि देहायबमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ ।

(क) महाशिला गाउँपालिकाले गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि मदिरा पसल दर्ता गर्ने छैन र दर्ता तथा नविकरणको लागि सिफारिस पनि गर्ने छैन । यस अघि इजाजत पत्र लिई सञ्चालनमा आएका मदिरा पसललाई स्वघोषित रुपमा इजाजतपत्र बन्द गर्न आग्रह गरिने छ र त्यस्ता इजाजत प्राप्त पसलहरुको इजाजत पत्र दर्ता तथा नविकरणको समयमा गाउँपालिकासंग समन्वय गर्न सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ ।

(ख) जाँडरक्सी नियन्त्रण र निषेधकालागि आन्तरिक राजश्व कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, स्थानीय र जिल्ला प्रहरी साथै उद्योग वाणिज्य संघसंग समेत समन्वय र सहयोगमा काम गरिने छ ।

(ग) जाँड रक्सी, गाँजा, लागु औषध र जुवा तास नियन्त्रण तथा निषेध र कार्यवाहीका लागि स्थानिय प्रशासन र गाउँपालिकाका स्वयंसेवक र नगर प्रहरीको समेत प्रयोग गरिने छ ।

(घ) यस अभियानमा टोल विकाससंस्था, आमा समुह, शिक्षक, विद्यार्थी साथै आम जनसमुदायहरुलाई सहभागी गराईने छ ।

(च) यस अभियानलाई सहयोग गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ । सहयोग नगर्नेलाई सामाजिक बहिष्कारको नीति अवलम्बन गरिने छ । यस अभियानमा शिक्षक, विद्यार्थी, कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, टोलविकास संस्था, आमा समूह, यूवा क्लव, धार्मिक संस्था, पंडित, पुरोहित, लामा, राजनीतिक दल समेतलाई आवह्‍न गरिने छ ।

(छ) व्यापक पर्चा, पम्प्लेट र माईकिङ्ग, नाटक, गित जस्ता कार्यक्रम टोल, विद्यालय तथा वडा स्तरमा गरिने छ ।

(ज) वस्ति र टोल भेला गरी गाँजा, रक्सि, जुवा तासको नकरात्मक असरको बारेमा सचेतना अभिवृद्धि गरिने छ र टोल विकास संस्थाहरुलाई स्वयं आचरसहिंता बनाउन लगाई सम्भव भएसम्म टोलस्तरबाटनै नियन्त्रण घोषणा गर्न लगाईनेछ ।

(झ) वडाका चोक एवं महाशिला प्रवेशद्धारमा होर्डिङ्गबोर्ड राख्ने, पत्रपत्रिका एवं संचार माध्यममा समेत व्यापक प्रचारप्रसार गरिने छ । साथै सबै व्यवसायी र सवारी साधनहरुलाई समेत आवह्वान गरिने छ ।

(झ) माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि जाँड रक्सी विभिन्न जातिय संस्कार वमोजिम शुभकार्य, देवकार्य र पितृकार्यमा संस्कारगत र संस्कृतिगत रुपमा चढाउने जस्ता काममा वाधा पुग्ने छैन । जुन कामका लागि वडा कार्यालयमा लिखित जानकारी दिनु पर्ने छ ।

५. <u>जिम्मेवारी तथा उत्तरदायित्वः</u> (१) यस अभियानको जिम्मेवारी सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी एवं महाशिलाबासीको हुनेछ ।

(२) गाउँ कार्यपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सदस्यहरु साथै गाउँपालिकाका सवै कर्मचारी, शाखा र विद्यालयहरु, टोल विकाससंस्था र आमा समुह साथै संजालहरुको जिम्मेवारी र उत्तरदायी हुनेछन ।

६. कारबाही सम्बन्धी व्यवस्था : महाशिला गाउँक्षेत्रमा मदिरा तथा जुवातासमा संलग्नलाई अनुसूची १ बमोजिमको कारबाही गरिने छ । जरिवानाबाट उठेको रकमको २५ प्रतिशत रकम इलका प्रहरी कार्यालयलाई प्रोत्साहन स्वरुप उपलब्ध गराईनेछ ।

७.अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था : (१)वडा स्तरमा अनुगमन गर्ने कार्य वडा समिति र ईलाका प्रहरीको टोलीले संयुक्त रुपमा गर्ने छ ।

(२) गाउँपालिका स्तरमा देहायको अनुगमन समिति हुनेछ ।

उपाध्यक्ष : संयोजक

सामाजिक विकास संयोजक : सदस्य

सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष : सदस्य

इलाका प्रहरी इन्चार्ज : सदस्य

सामाजिक विकास अधिकृत : सदस्य सचिव

८. **नियन्त्रित क्षेत्र घोषणा सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) वडा अनुगमन समितिले अनुगमन गरी गाउँपालिका स्तरको अनुगमन समितिलाई सिफारिस गर्ने छ र गाउँपालिका स्तरीय अनुगमन समितिले अनुगमन गरि नियन्त्रित क्षेत्र घोषणा गर्न उपयुक्त ठहर गरी घोषण गर्न अनुमती प्रदान गरेमा सम्बन्धित वडाले नियन्त्रित क्षेत्र घोषणा गर्न सक्नेछ ।

(२) सबै वडा घोषणा भइसकेपछि विशेष कार्यक्रमका विच गाउँपालिकालाई मदिरा तथा जुवातास नियन्त्रण क्षेत्र घोषणा गरिने छ ।

९. **थपघट, हेरफेर वा संशोधनः** (१) गाउँकार्यपालिकाले यस कार्यविधिलाई आवश्यकता बमोजिम संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१०. **बाधा अड्काउ फुकाऊ** : यो कार्यविधि कार्यान्वयनको सम्बन्धमा कुनै बाधा अड्काउ परेमा यस कार्यविधिको भावनाको प्रतिकूल नहुने गरी गाउँकार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

११. **यसै बमोजिम भए गरेको मानिने** : यो कार्यविधि स्वीकृत हुनुपूर्व गाउँपालिका एवं वडा कार्यालयबाट गाँजा, रक्सि जुवा तास नियन्त्रणमा गरेका कामहरु यसै कार्यविधि अनुरुप गरेको मानिनेछ ।

अनुसुची १(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

महाशिला गाउँपालिका क्षेत्रमा दफा बमोजिमको क्रियाकलाप गर्नेलाई कारबाही सम्बन्धी व्यवस्था

जुवातास खेल्नेलाई रु १००० जरिवाना ।

जुवातास खेलाउनेलाई २००० जरिवाना ।

सवारी साधनहरुले बिक्री गर्ने उदेश्यले मदिरा बोकेमा : ५००० जरिवाना र मदिरा जफत ।

मदिरा सेवन गरी होहल्ला गर्नेलाई रु ५०० जरिवाना ।

मदिरा बिक्री गर्ने उदेश्यले पसलमा राखेमा १००० जरिवाना र मदिरा जफत ।

अनुसुची २ संग संवन्धित

जाँड रक्सी, गाँजा, लागु औषध र जुवा तास नियन्त्रण तथा निषेध र कार्यवाही संवन्धि क्रियाकलाप

यस महाशिला गाँउपालिकामा जाँड रक्सी, गाँजा, लागु औषध र जुवा तास नियन्त्रण तथा निषेध र कार्यवाहीकालागि तपशिलमा उल्लेखित क्रियाकलाप संचालन गरिनेछ । सो को खर्च गाउँपालिका तथा वार्डतहवाट व्यावस्थापन गरिने छ ।

१. सवै वार्ड तहमा अनुगमन समिती गठन गर्ने ।

२. व्यापक पर्चा, पम्प्लेट र माईकिङ्ग , नाटक, गित जस्ता कार्यक्रम वस्ति, स्कुल र वार्ड तहमा गर्ने ।

३. वस्ति र टोल भेला गरी निषेधित क्षेत्र वनाउन धोषणाका कार्यक्रम गर्ने र सपथ र आचारसंहिता वनाउने ।

४. वार्डका चोक र सार्वजनिक स्थलमा होर्डिङ्गवोर्ड राख्ने र संचार माध्यमवाट प्रचार प्रसार गराउने ।

५. स्थानिय प्रशासनलाई जानकारी गराउने, पत्राचार गर्ने र संवन्धित निकायमा कोलेनी, अन्तशुल्क कार्यालय र प्रदेश र केन्द्र सरकारका विभिन्न निकायमा जानकारी गराउने ।

६. जाँड रक्सी, गाँजा, लागु औषध र जुवा तास नियन्त्रण तथा निषेध र कार्यवाहीकालागि विभिन्न समूह, संजाल, विद्यार्थी, शिक्षक, कर्मचारी, स्थानिय टोल विकास संस्था, युवाक्लव, आमा समुह, धार्मिकसंस्था, पंडित,लामा, गुरुपुरुहित, घामीझाक्री, जातिय संगठन, जनवर्गिय संगठन र राजनैतिक दलहरु, स्थानिय महाशिला विकास स्वयंसेवकहरुलाई सरिक अनिवार्य रुपमा गराउने र स्थानिय स्तरमा अनुगमनको जिम्मेवारी दिने ।

७. टोल वस्ति हुदै वार्ड घोषणाको कार्ययोजना वार्ड स्तरमा तयार पारी सवैलाई जानकारी गराउने ।

८. पालिकास्तरको घोषणा सवै वार्ड घोषणा पछि विशेष कार्यक्रम गरी गर्ने ।

प्रमाणिकरण मिति : २०७५।०८।०४

आज्ञाले,
नामः किसान बहादुर क्षेत्री
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत